COMMUNAUTÉ FRANCO-POLONAISE

Centre d'études et d'action des Polonais de France

WSPÓLNOTA POLSKO-FRANCUSKA

Ośrodek Badań i Działania Społeczności Polskiej we Francji

Journal Officiel z 19.III.1976 r.

20, rue Legendre, 75017 PARIS - Tél. 227-54-28

Przeszło pół wieku minęło od masowego napływu emigrantów polskich do Francji, zniszczonej po Pierwszej Wojnie Światowej.

Dzisiaj, synowie, wnuki i prawnuki tych, którzy swoją pracą przyczynili się do odbudowy gospodarki francuskiej stanowią społeczność prawie miliona obywateli francuskich polskiego pochodzenia. Jest między nimi wielu z tych, którzy wzięli czynny udział w uwolnieniu Francji, czy to w szeregach Ruchu Oporu czy w armii polskiej odbudowanej w Wielkiej Brytanii. Należy przypomnieć, że ta społeczność liczy także w swoim gronie bardzo wielu oficerów i żołnierzy polskich, którzy wybrali Francję po 1945 r., nie zapominając o potomkach uchodźców politycznych Wielkiej Emigracji XIX-go wieku. Wiadomo powszechnie, że tradycja osiedlania się Polaków na ziemi francuskiej sięga epoki króla Stanisława Leszczyńskiego.

Społeczność polska, której skład socjo-profesjonalny zmienił się zupełnie w ostatnich dziesięcioleciach i która obecnie jest częścią składową społeczeństwa francuskiego pragnie zachować swoją *osobowość* we Francji *wielokulturowej*. Istotnie, Polacy we Francji zdają sobie sprawę z niepowetowanej straty, którą stanowiłaby — dla Francji i dla nich samych — utrata ich *osobowości kulturalnej*.

Stowarzyszenie WSPÓLNOTA POLSKO-FRANCUSKA (Ośrodek Badań i Działania Społeczności Polskiej we Francji), założona w r. 1976, postawiła sobie za zadanie zachowanie i rozwój dziedzictwa kulturalnego Polaków we Francji. To stowarzyszenie, które skupia OBYWATELI FRANCUSKICH a nie EMIGRANTÓW czy UCHODŹCOW rozwija swoją działalność w ramach praw francuskich i — trzeba to podkreślić, żeby sytuacja była zupełnie jasna — w pełnej niezależności od P.R.L. i jego reprezentantów oficjalnych we Francji.

Odrzucając zamknięcie się w swoistym getto i wyjaławiającą asymilację WSPÓLNOTA POLSKO-FRANCUSKA wzięła sobie za cel zachęcać i ułatwiać udział Polaków w życiu kulturalnym, socjalnym i politycznym Francji, słowem w *życiu publicznym* we wszystkich jego formach. — Jednocześnie WSPÓLNOTA bierze na siebie obowiązek informowania ośrodków politycznych tego kraju (rząd, administracja centralna i regionalna, partie polityczne za wyjątkiem totalitarnych) o specyficznych potrzebach i dążeniach Polaków we Francji, którzy, co zasługuje na przypomnienie, żyją zgrupowani w około 800 gminach znajdujących się w ok. 50 departamentach. W tym zakresie WSPÓLNOTA przejmuje realizację zadań, które postawił sobie Komitet Wyborczy Polaków Naturalizowanych (1953-1976).

Osobowość kulturalna Polaków we Francji będzie mogła być zachowana tylko wtedy kiedy zachowany będzie JĘZYK POLSKI zapewniający przekazywanie wartości kulturalnych. Dlatego też WSPÓLNOTA przywiązuje specjalne znaczenie do zagadnienia nauczania polskiego na wszystkich poziomach. Liczy ona na to, że władze administracyjne zapewnią rozwój tego nauczania i udzielą pomocy dla wszelkich form życia kulturalnego Polaków-obywateli francuskich.

WSPÓLNOTA POLSKO-FRANCUSKA grupuje w swych szeregach bardzo szeroki wachlarz zawodowy : inżynierowie, technicy, dziennikarze, lekarze, księża, działacze organizacji kulturalnych, artyści, nauczyciele, profesorowie szkół średnich, profesorowie uniwersytetów, jak i syndykaliści i działacze terenowi, robotnicy i górnicy. Należy zaznaczyć, że jest obecnie około tysiąca radnych gminnych pochodzenia polskiego, a w tym trzech członków Zarządu WSPÓLNOTY.

WSPÓLNOTA POLSKO-FRANCUSKA jest w pełni świadoma specyficznego charakteru swojej misji, która polega na zapewnieniu harmonijnego rozwoju społeczności mężczyzn i kobiet czerpiących soki z DWU kultur europejskich.

Prezes W.P.F.
Henryk ADAMCZEWSKI
Profesor Uniwersytetu PARIS III

Plus d'un demi-siècle s'est écoulé depuis l'arrivée massive des immigrés polonais dans une France meurtrie par la Première Guerre Mondiale.

Aujourd'hui, les fils, petits-fils et arrière-petits-fils de ceux qui, par leur labeur, ont contribué au relèvement de l'économie française représentent une communauté de près d'un million de citoyens français d'origine polonaise. Parmi ces derniers nombreux ont été ceux qui ont participé de façon active à la Libération de la France, que ce soit dans les rangs de la Résistance ou dans ceux de l'armée polonaise reconstituée en Grande-Bretagne. Il convient de rappeler que cette communauté compte également en son sein de très nombreux officiers et soldats polonais qui ont choisi la France après 1945, sans oublier les descendants des exilés politiques de la Grande Emigration du XIXe siècle. C'est un fait bien connu que la tradition de l'établissement de Polonais sur la terre française remonte à l'époque du roi Stanislas Leszczynski.

La communauté polonaise, dont la composition socio-professionnelle a totalement changé au cours des dernières décennies et qui fait maintenant partie intégrante de la nation française, entend préserver son *originalité* dans une France *pluraliste*. Les Polonais de France sont en effet conscients de la perte irréparable que représenterait, pour la France et pour eux-mêmes, la disparition de leur *personnalité culturelle*.

L'Association COMMUNAUTE FRANCO-POLONAISE (Centre d'Etudes et d'Action des Polonais de France), créée en 1976, s'est précisément donné pour mission de veiller à la sauvegarde et à l'épanouissement de *l'héritage culturel* des Polonais de France. Cette Association, qui regroupe des CITOYENS FRANÇAIS et non des IMMIGRES ou des REFUGIES POLITIQUES, déploie ses activités dans le cadre des lois françaises et, il faut le souligner pour que les choses soient tout à fait claires, en toute indépendance de l'Etat polonais ou de ses représentants officiels en France.

Excluant le repliement de type ghetto tout comme l'assimilation stérilisante, la COMMUNAUTE FRANCO-POLONAISE s'est assigné la tâche de promouvoir la participation des Polonais de France à la vie culturelle, sociale et politique de la France, bref à la *vie publique* sous toutes ses formes. Parallèlement, la C.F.P. se charge d'informer les instances politiques de ce pays (gouvernement, administration centrale et régionale, partis politiques à l'exclusion des partis totalitaires) des besoins spécifiques et des aspirations des Polonais de France qui, cela vaut d'être mentionné, vivent groupés dans environ 800 communes situées dans environ 50 départements. Sur ce plan, la C.F.P. a fait siens les objectifs qui étaient déjà ceux du Comité Electoral des Polonais Naturalisés (1953-1978).

L'identité culturelle des Polonais de France ne pourra être préservée que si la transmission du véhicule de leur culture d'origine, c'est-à-dire de la LANGUE POLONAISE, est assurée. C'est pourquoi la C.F.P. attache une importance particulière au problème de l'enseignement du polonais à tous les niveaux. Elle compte sur les pouvoirs publics pour développer cet enseignement et pour prendre en charge les activités culturelles de tous ordres des Polonais-citoyens français.

La COMMUNAUTE FRANCO-POLONAISE regroupe en son sein un très large éventail de professions et d'activités : ingénieurs, techniciens, journalistes, médecins, prêtres, animateurs d'associations d'éducation populaire, artistes, instituteurs, professeurs de l'enseignement secondaire, professeurs d'Université, ainsi que des syndicalistes et militants de base, ouvriers et mineurs. Il n'est pas sans intérêt de signaler qu'on compte plus d'un millier de conseillers municipaux d'origine polonaise et que trois membres du Bureau actuel de la C.F.P. ont cette qualité.

La COMMUNAUTE FRANCO-POLONAISE est pleinement consciente du caractère original de sa mission qui est de contribuer à assurer le développement harmonieux d'une communauté d'hommes et de femmes fécondée par DEUX cultures européennes.

Le Président de la C.F.P.,
Henri ADAMCZEWSKI.
Professeur à l'Université PARIS III.

15

STATUTS DE L'ASSOCIATION "COMMUNAUTE FRANCO-POLONAISE"

(Journal Officiel n° 67 du 19 mars 1976)

ARTICLE 2

CETTE ASSOCIATION A POUR BUT :

a) la sauvegarde et l'épanouissement de l'identité culturelle des Polonais-citoyens français ;

b) la défense des intérêts particuliers de la Communauté Polonaise en France et leur représentation auprès des pouvoirs publics ;

c) la représentation des Polonais-citoyens français sur le plan municipal, départemental, régional et national par la participation active aux élections et à la vie publique ;

d) le maintien des relations avec le peuple polonais en Pologne et avec les communautés polonaises dans d'autres pays ;

e) l'élaboration des études concernant les problèmes polonais et l'information de la société française sur tout ce qui concerne les Polonais de France, les relations franco-polonaises et la Pologne.

ARTICLE 4

Les moyens d'action de l'association sont :

a) la création des sections territoriales dans les régions, départements, cantons ou communes où vivent les Polonais de France ;

b) action en vue de promotion intellectuelle et sociale de la jeunesse ;

c) diffusion de la connaissance de la langue et de la culture polonaise ;

d) interventions auprès des pouvoirs publics dans les affaires concernant les Polonais de France ;

e) organisation des conférences, expositions et autres genres de manifestations sur les problèmes mentionnés dans l'article 2a-e) ;

f) édition d'un bulletin et des publications non-périodiques.

ARTICLE 6

Pour faire partie de l'association il faut être citoyen français ayant atteint l'âge électoral, se reconnaître comme appartenant à la Communauté polonaise et être présenté par deux membres fondateurs, bienfaiteurs ou actifs.

Imprimerie « Les Editions Polyglottes », 232, rue de Charenton, 75012 Paris